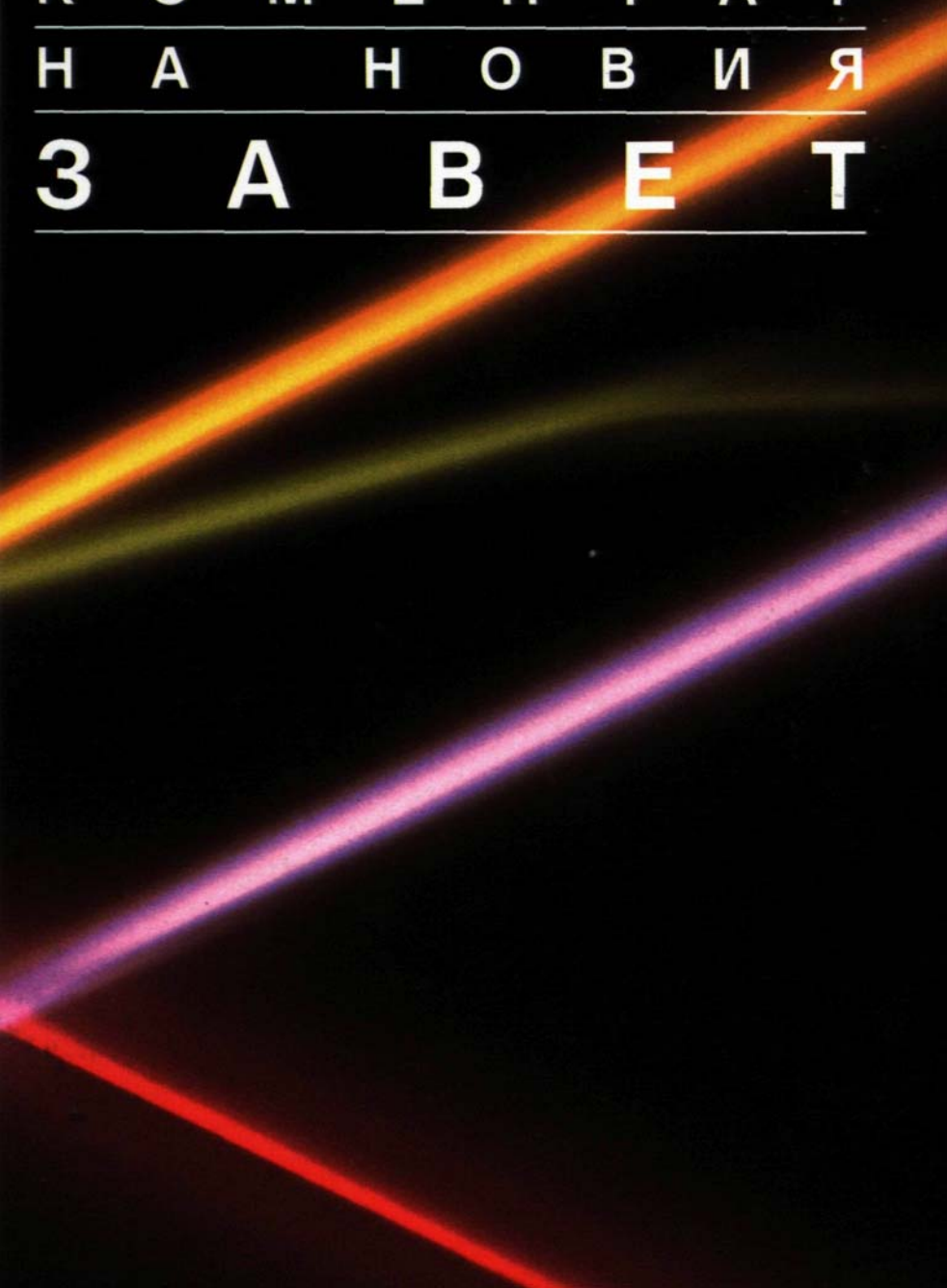

УИЛИЯМ МАКДОНАЛД

КОМЕНТАР

НА НОВИЯ

ЗАВЕТ

Уилям Макдоналд

Коментар на Новия Завет

Том 2
Деяния – 2 Коринтяни

Издателство ВЕРЕН
п. к. 91, София 1408

clv

Christliche
Literatur-Verbreitung e.V.
Postfach 110135 • 33661 Bielefeld

Първото послание на Петър

„Ако не знаехме кой е написал това писмо, можехме да кажем: „Този, който е написал това писмо, трябва да е бил човек-канара, чиято душа е била основана върху скала и чието величествено свидетелство има за цел да укрепи душите на другите, за да могат да устоят на ударите на връхлитащите ги страдания и да постави основата им на една истинска скала.“

Вайсунгер

Въведение

I. Уникално място в Канона

Християните от мюсюлманските и комунистическите страни са свикнали до такава степен с репресиите, враждебността и преките преследвания, че за тях те са ежедневие. За тези вярващи Първото послание на Петър има огромно значение, когато трябва да преоделяват страданията, които Господ Исус позволява да им се случват, за да произведат в тях известни положителни качества като например постоянство.

Християните на Запад и особено английски говорещите вярващи притежават едно огромно библейско наследство и не са свикнали на противопоставяне на вярата от страна на обществото. Съвсем доскоро държавата само се усмихваше на твърдението, че семейството е основната единица в обществото, и дори насърчаваше посещението на „църква по ваш избор“. Но това вече не е така. Правителствата и особено местните управи, започват все повече и повече да използват съдии, образователни институции и особено масмедията, за да представят погрешно, да се подиграват и дори да клеветят християните, които вярват в Библията. Радио, телевизията, киното, вестниците, списанията и официалните съобщения все по-често популяризират неморалното поведение, приемането на алкохол, лъжата, измамата и дори богохулството. Християнст-

вото все повече и повече се превръща в „противоположна култура“ и колкото по-скоро вярващите научат уроците на апостол Петър от неговото Първо послание, толкова по-подготвени ще бъдат те за последните години на двадесетия и първите години на двадесет и първия век – ако Господ не дойде дотогава.

II. Авторство

Външни доказателства

Външните доказателства за авторството на Петър са ранни и почти универсални. Евсевий смята Първото послание на Петър за една от книгите, всеобщо приети от всички вярващи (*хомологоменни книги*). Поликарп и Климент от Александрия също приемат това Послание. Фактът, че Писмото липсва в Маркионския канон, не трябва да ни изненадва, тъй като Маркион приема само Писмата на Павел. Мураторианският канон също не съдържа Писмото на Петър, но това може да се дължи на фрагментарната природа на този документ.

Твърде е възможно текстът на 2 Петр. 3:1 да е първото свидетелство за Първото послание на Петър. Дори и онези, които не вярват, че Петър е авторът и на Второто послание (вижте Въведението към 2 Послание на Петър), смятат, че то е написано достатъчно рано, за да бъде валидно свидетелство за 1 Послание на Петър, при условие че текстът от 2 Петр. 3:1 наистина говори за по-ранното Писмо.

Вътрешни доказателства

Едно от *вътрешните доказателства*, причина за сериозни съмнения в авторството на Петър, е изключително добрият гръцки език, на който е написано Писмото. Въпросът е: „Може ли един рибар от Галилея да пише толкова добре?“ Много хора отговарят на този въпрос отрицателно: „Не, не може.“ Но ние знаем и имаме богати примери в нашата собствена култура за хора с усет към езика и говоренето пред публика, които показват изключително добро владеене на литературния език, без непременно да са завършили някакво специално образование в учебно заведение или семинария. Освен че е бил вдъхновен от Светия Дух и вероятно подпомогнат от Силван при съставянето на Писмото, Петър вече е бил проповядвал в продължение на тридесет години. Когато в Деяния 4:13 се казва, че Петър и Йоан са били „неграмотни човеци“, това просто означава, че те не са имали специално образование като равни.

Забележките във връзка с живота и служението на Петър присъстват изобилно в Първото послание, както показва и следният списък:

В 1:8 авторът намеква, че е видял Исус по начин, по който неговите читатели не са го видели. Там е казано следното: „Когато *любите*, без да сте Го видели“; „*без... сега да Го виждате*.“ Има и други пасажи, които показват, че авторът е бил заедно с Господа.

В първите десет стиха на 2 глава се говори за настоящия Христос като за „крайтъгълен камък“, което ни напомня за събитието в Кесария Филипи (Мат. 16:13-20). Когато Петър изповяда Исус като Христос, Сина на живия Бог, Господ Исус му каза, че Той ще съгради Святата църква на тази основа, т. е. на истината, че Христос е Синът на живия Бог. Той е Крайтъгълният камък и Основата на църквата.

Споменаването на живите камъни във 2:5 ни напомня за случката в Йоан 1:42,

където името на Симон е сменено на Кифа (на арамейски) или Петър (на гръцки), като и двете означават „камък“. Чрез вяра в Христос Петър е станал жив камък. Затова никак не е учудващо, че във 2 глава той ни казва толкова много неща за живите камъни. Във 2:7 авторът цитира Псалм 118:22: „*Камъкът, който отхвърлиха зидарите, Той стана глава на ъгъла*.“ Това е същият пасаж, който Петър цитира, когато е изпратен да отговаря пред началниците, старейшините и книжниците в Ерусалим (Деяния 4:11).

Когато четем как апостолът съветва своите читатели да се подчиняват на властите (2:13-17), не можем да не си спомним момента, когато самият Петър не се подчини и отрязва ухото на слугата на първосвещеника (Йоан 18:10). Така че, освен че е боговдъхновен, неговият съвет е вдъхновен и от жизнения опит на самия Петър!

Пасажът във 2:21-24 като че ли говори за пряко почерпено знание за съда и смъртта на Господ Исус. Петър никога няма да забрави смирената издръжливост и тихо понесените мъки на Спасителя. Във 2:24 се намеква за начина, по който умира Спасителят – чрез разпъване на кръст. Това описание звучи като ехо на думите на Петър в Деянията на апостолиите 5:30 и 10:39.

Когато Петър казва за читателите си, че са се върнали при Пастира и Епископа на душите им (2:25), той най-вероятно мисли и за своето възстановяване (Йоан 21:15-19) след отричането му от Господа.

Напомнянето, че „*любовта покрива множество грехове*“ (4:8), може да се свърже с въпросите, които Петър задава на Господа в Мат. 18:21, 22: „Господи, до колко пъти, като ми съгреши брат ми, да му прощавам? До седем пъти ли?“ А Исус му отговаря: „Не ти казвам: До седем пъти – до седемдесет пъти по седем“; т. е. безкрайно число пъти.

В 4:16 четем, че ако някой страда като християнин, не трябва да се срамува,

а да слави Бога с това име. Сравнете този стих с текста от Деяния 5:40-42, където Петър и другите апостоли напускат синедриона, след като биват бити, „възрадвани, задето се удостоиха да претърпят опозоряване за Исусовото име“.

Авторът на Посланието пише за себе си като за „свидетел на Христовите страдания“ (5:1). Изразът „участник на славата, която има да се яви“, може би наемква за събитието на Планината на преображението. Петър присъства и при двете събития.

Нежният, грижовен съвет за пазенето на „Божието стаго, което е между вас“ (5:2), ни напомня за думите на Спасителя от Йоан 21:15-17, когато Господ Исус казва на Петър: „Паси агънцата Ми... Паси овцете Ми... Паси овцете Ми...“

Думите от 5:5 („Облечете смирение“) много напомнят за случката от Йоан 13 глава, където Исус преласва престилката на слуга и измива краката на учениците Си. Всъщност целият този пасаж върху гордостта и смирение (5:5, 6) придобива още по-голямо значение, когато си спомним самоувереното твърдение на Петър, че той никога няма да се отрече от Господа (Марко 14:29-31) и последвалото го трикратно отричане от Спасителя (Марко 14:67-72).

И един последен пример с Петрово преживяване може да се намери в 5:8: „Противникът ви, дяволът, като рикаещ лъв обикаля, търсейки кого да погълне.“ Дали, пишейки тези думи, Петър не си мисли за времето, когато Исус му каза: „Симоне, Симоне, ето, Сатана ви изиска всички, за да ви пресеке като жито“ (Лука 22:31)?

Схема на изложението

- I. Привилегиите и отговорностите на вярващия (1:1-2:10)
 - A. Поздравът на Петър (1:1, 2)

III. Датиране

Поучението на Петър, че като цяло властта е полезна за онези, които желаят да вършат добро (1 Петр. 2:13-17), се смята за прекалено примиренческо твърдение, за да е написано *след* началото на жестоките преследвания на християните от Нерон (64 г. сл. Хр.). Във всеки случай Писмото не може да е написано много по-късно от тази година – 64 или 65 г. сл. Хр.

IV. Предмет и основни теми на Посланието

Както вече беше отбелязано, Посланието на Петър разглежда най-вече въпроса за страданията в християнския живот. До този момент, изглежда, неговите читатели са били подложени на опозоряване и осмиване в Христовото име (4:14, 15). За много от тях са предстоели затворът, конфискуването на имуществото и насилствената смърт. Но страданията не са единствената тема на това велико Послание. То включва и благословенията, които вярващият наследява чрез приемането на евангелието, правилните взаимоотношения на вярващите със света, гържавата, семейството и църквата и наставленията за старейшините и върху дисциплината.

От Вавилон (действителния град на река Ефрат с живеещата в него еврейска общност или духовния Вавилон на река Тигър, т. е. Рим) апостолът изпраща своето Писмо до източните провинции на областта, на чиято територия се намира днешна Турция.

- B. Положението на вярващия (1:3-12)
- B. Поведението на вярващия в светлината на неговото положение (1:13-2:3)
- G. Привилегиите на вярващия в неговия нов дом и в свещенството (2:4-10)

- II. Отношението на вярващия (2:11-4:6)
- A. Към света – като пришълец в него (2:11, 12)
- B. Към властите – като гражданин на страната, която те управляват (2:13-17)
- B. Към господарите – като техен слуга (2:18-25)
- Г. Към съпруга – като негова жена (3:1-6)
- Д. Към съпругата – като неин мъж (3:7)

- E. Към общението в събранието – като негов член (3:8)
- Ж. Към преследващите го – като преследван (3:9-4:6)
- III. Служението и страданието на вярващия (4:7-5:14)
- A. Настоятелни заповеди за последните дни (4:7-11)
- B. Увещания и обяснения във връзка със страданието (4:12-19)
- B. Увещания и поздравления (5:1-14)

Коментар

I. Привилегиите и отговорностите на вярващия (1:1-2:10)

A. Поздравът на Петър (1:1, 2)

1:1 Възлюбеният рибар представя себе си като **Петър, апостол на Исус Христос**. Той е изпратен от Господ Исус като един от първите дванадесет апостоли, призван да бъде носител на едно славно и преобразяващо послание. Отговаряйки на този тих, небесен призив, Петър се е превърнал от ловец на риба в ловец на човеци.

Всички вярващи са призвани да представяват интересите на Христос тук, на земята. Всички ние трябва да бъдем мисионери независимо дали живеем в родината си или в чужбина. Това е главната цел на нашия живот като последователи на Исус. Всичко останало е подчинено на нея.

Писмото е агресивно „до избраните пришълци, пръснати по Понт, Галатия, Кападокия, Азия и Витиния“. Кои са тези „пришълци“?

Определението „**пръснати**“ ни кара да предположим, че това са вярващи евреи, тъй като Яков използва същата дума и за вярващите евреи от дванадесетте израелски племена (Як. 1:1). Освен това същата дума в Йоан 7:35 описва евреи, които са пръснати сред езичниците.

Възможно е също така обаче Петър да пише на вярващи езичници, пръснати по време на преследванията из околните народи. Правейки това, той взема много от определенията, използвани дотогава само за Божия народ на земята и ги прилага към новото Божие общество – църквата. Нарича ги „избрани“ (1:2); „избран род, царско свещенство, свят народ, люде, които Бог придоби“ (2:9). Има още три показателни пасажа, които подкрепят тезата, че Петър пише на вярващи езичници. Първият е мястото, в което той пише за суетния начин на живот, предаден на тях от бащите им (1:14, 18). Вторият е пасажът, в който той ги нарича хора, които някога не са били народ (2:10). И третият е стихът, в който казва, че те са живели в миналото като езичници (4:3). И така, съществуват сериозни доказателства за това, че пръснатите пришълци, на които пише Петър, са вярващите от християнската църква, сред които има най-вече хора, които са били езичници преди обръщението си. Ако някой възрази, че Петър е бил апостол главно на юдеите, ние бихме отговорили, че това едва ли означава забрана върху каквото и да е служение от негова страна сред езичниците. Освен това никой не може да каже, че Павел, който е бил апостол на езичниците, не е прекарал известно време, служейки на юдеите.

1:2 Получателите на Писмото са хора, които подлежат на четириетапно развитие на тяхното спасение, което